

DZIAŁALNOŚĆ POLSKIEGO TOWARZYSTWA TECHNOLOGÓW ŻYWNOŚCI W KADENCJI 1994 – 1997

Władze Towarzystwa i ich działalność

Działalnością Towarzystwa w III Kadencji kierował Zarząd Główny wybrany na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo-Wyborczym Delegatów w Warszawie w dniu 14.10.1994 r. na kadencję 1994–1997.

Zarząd ukonstytuował się następująco:

Prezes: prof. dr A. Rutkowski; v-Prezesa: prof. dr hab. S. Tyszkiewicz i prof. dr hab. J. Budny; Sekretarz: prof. dr hab. R. Grzybowski i z-ca inż. T. Zaleska; Skarbnik: dr B. Kłossowska i z-ca: dr M. Olkiewicz; Członkowie: prof. dr hab. N. Baryłko-Pikielna, prof. dr hab. B. Drozdowski, prof. dr hab. M. Jankiewicz, prof. dr hab. Z. Lisiewska, prof. dr hab. J. Pikul, prof. dr hab. T. Skrabka-Błotnicka, prof. dr hab. J. Wilska-Jeszka.

Zarząd Główny w okresie sprawozdawczym zebrał się sześciokrotnie ustalając zasadnicze kierunki działania. Bieżącą działalnością Towarzystwa kierowało Prezydium, które w czasie kadencji zbierało się 17 razy.

Komisji Rewizyjnej przewodniczyła prof. dr hab. Teresa Smolińska, zaś do **Sądu Koleżeńkiego** w czasie kadencji nie wpłynęła żadna sprawa.

Stan organizacyjny

Oddziały i członkowie

W okresie sprawozdawczym działało dziewięć Oddziałów PTTŻ łączna ilość członków wzrosła 491 do 592 członków. Członkami honorowymi zostali wybrani: prof. dr dr h.c. Wincenty Pezacki, prof. dr dr h.c. Damazy J. Tilgner (+17.01.1997).

Stan organizacyjny oddziałów w III kadencji przedstawiał się następująco:

Oddział	Prezes	V-prezes, sekretarz	Stan członków na dzień	
			30.06.94	30.06.97
Gdański	prof. dr hab. Z. Sikorski	dr T. Matuszek dr E. Dunajski	54	101
Lubelski	prof. dr hab. Z. Targoński	mgr T. Rakowiecki dr St. Mleko	19	20
Łódzki	prof. dr hab. J. Wilska-Jeszka	dr hab. B. Król dr inż. R. Pyć	55	53
Małopolski	prof. dr hab. T. Sikora	prof. dr hab. M. Pałasiński dr St. Popek	60	75
Olsztyński	prof. dr hab. S. Ziajka	prof. dr hab. J. Rymaszeowski dr W. Dzwolak	35	35
Szczeciński	prof. dr hab. K. Lachowicz	dr B. Zarzycki	25	30
Warszawski	dr D. Kołożyn-Krajewska	mgr W. Grześnińska dr D. Juszcakiewicz	93	146
Wielkopolski	prof. dr hab. J. Warchalewski	prof. dr hab. K. Trojanowska	69	100
Wrocławski	prof. dr hab. T. Skrabka- Błotnicka	prof. dr hab. Z. Duda prof. dr hab. T. Smolińska	81	63

Poza organizacją otwartych konferencji naukowych Oddziały Towarzystwa pełniły ważną funkcję integracyjną środowiska. Formy ich działania są różne, od zebrań naukowych (71 odczytów), do organizowania wycieczek na konferencje naukowe za granicę (Kraków → Austria, RFN; Warszawa → RFN) a nawet spotkań towarzyskich (np. noworoczne w Krakowie i sylwestrowe w Warszawie). Oddziały dbają także o dokumentację dorobku naukowego środowiska, a takimi przykładami mogą być wydane w formie publikacji zwartych wykazy stopni naukowych w zakresie technologii żywności uzyskane we Wrocławiu (1973–1995), oraz w Poznaniu (1965–1996).

Członkowie wspierający

W oparciu o statut i uchwałę ZG z dnia 15.12.1995 r. Zarząd Główny i Oddziały podjęły werbowanie członków wspierających, są nimi następujące firmy: Agros Warszawa, Agro Food Technology Katowice, Akwawit Leszno, Alima-Gerber Rzeszów, Animex Warszawa, Browary „Piast” Wrocław, Celiko Poznań, Coca-Cola Poland Services Warszawa, Hortimex Konin, Krajowe Stow. Mleczarzy Warszawa, Nadodrzańskie Zakł. Przem. Tuszczowego Brzeg, Pekpol Warszawa, Pepsi Źródło Pniewy, Pepsico Trading Warszawa, POLL Warszawa, Rolimpex Warszawa, Van den Bergh Foods Katowice, E. Wedel Warszawa, Winiary Kalisz, Zakłady Tuszczowe Kruszwica, Zakłady Tuszczowe Warszawa. Na dorocznych posiedzeniach z przedstawicielami członków wspierających przedstawiano rozliczenia z wydatkowania składek oraz informacje o działalności Towarzystwa. Przyjęto zasadę, że składki przeznacza

się na sponsorowanie czasopism naukowych (50%) oraz popieranie działalności naukowej.

Sekcje

W ramach Towarzystwa działało 5 sekcji (stan 30.06.1997 r.):

Sekcja	Afiliowana przy Oddziale:	Przewodniczący Sekcji
Technologii Mięsa	Olsztyn (1995 r.), Małopolski (1996 r.), Gdańsk (1997 r)	prof. dr hab. W. Korzeniowski, prof. dr hab. T. Kołczak, dr hab. M. Sadowska
Ekonomiczna	Warszawa	doc. dr Pasternak dr K. Krajeński
Analizy i Oceny Żywności	Warszawa	prof. dr hab. B. Szteke
Chemii i Technologii Tłuszczów	Gdańsk	prof. dr hab. B. Drozdowski
Młodych Pracowników Nauki	Szczecin	mgr I. Jabłonowska
Technologii Zbóż	Wielkopolski	prof. dr hab. M. Jankiewicz

Sekcje grupujące w zakresie swoich specjalności członków z całego kraju prowadziły ożywioną działalność organizując szereg konferencji oraz zebrań dyskusyjnych oraz podejmując wydawnictwa.

Działalność merytoryczna

Konferencje

Towarzystwo swoją działalność w zakresie popierania rozwoju i upowszechniania nauki realizowało przede wszystkim organizując poświęcane aktualnym zagadnieniom konferencje naukowe i podejmując działalność wydawniczą. W organizowaniu konferencji PTTZ współpracowało z Uczelniami i różnymi organizacjami. W okresie III kadencji zorganizowano następujące konferencje:

Tytuł konferencji - Data - Miejsce	Współorganizatorzy	Uczestnicy
Surowce uzupełniające i materiały pomocnicze stosowane w przetwórstwie żywności = 4-5.10.94 Wrocław	AE Wrocław	110
Jakość żywności - bezpieczeństwo produkcji = 25.11.94, Katowice	Food Targ '94.	70
Postęp w technologii, technice, organizacji i kształceniu kadr dla mleczarstwa = 16-17.02.95. Olsztyn	ART Olsztyn	200
Dobra praktyka produkcyjna w polskim przemyśle spożywczym - gdzie jesteśmy? = 10-11.5.95, Poznań	AR Poznań	75
Żywność gwarantowanej jakości = 7-9.6.95. Kraków	AR Kraków	160
Seminarium Naukowe = 9.6.95, Kraków	Krakofood'95	150
Jakość żywności a wymagania Unii Europejskiej = 30-31.5.95, Krynica Morska		200
I Sesja Młodych Naukowców = 12-13.9.95, Łódź	Pol. Łódź	
Tłuszcz mlekowy w żywieniu = 22- 23.9.95, Olsztyn	ART Olsztyn	150
Consumer Sciences and their Links to Nutrition = 19-20.9.95, Warszawa	IŻŻ, CAW/PAN	90
Stan i perspektywy rozwoju przetwórstwa w przem. mięsnym, spirytusowym i winiarskim oraz opakowań i prawa żywnościowego - 7 - 10.10.95, Poznań	Polagra	380
Transport żywności na średnie i dalekie odległości = 12-13.10.95, Kiekrz	Pol. Poznań	74
Technologiczne aspekty strategii rynku żywnościowego = 26-27.10.95, Warszawa	IBPRiS	83
Założenia polityki żywnościowej w Polsce = 12.4.96, Warszawa	Rada Tow. Naukowych	106
Badania a potrzeby produkcji i kontroli żywności = 24.5.96, Warszawa	SITSpoż	67
Jakość makaronów = 29.05.96, Lublin		50
I Sesja Analityki Żywności = 7.6.96, Warszawa	IBPRiS	80
VII International Starch Convention = 12-14.06.96 Kraków	AR Kraków	108
Żywność dietetyczna i niskokaloryczna = 18.06.96, Łódź	Pol., Łódź, IŻŻ, PTD	105
Sensor Quality and Consumer Acceptance of Food = 21-22.6.96, Warszawa	CAW/PAN	86
Zastosowanie mikroskopii w badaniach żywności = 3-6.9.96, Olsztyn	ART Olsztyn, CAW/PAN	108

Zioła i przyprawy ziołowe = 20.9.96, Poznań	Polagra	120
Produkcja żywności w środowisku ekologicznie chronionym = 9.96, Poznań	Poleko '96	90
Problemy logistyczne, technologiczne i techniczne transportu żywności = 6-8.10.96, Kiekrz	Pol. Poznań	70
Reologia procesów przemysłowych = 16-18.10.96, Olsztyn	ART Olsztyn	60
Produkcja i administracja a kształcenie kadr = 8.11.96 Warszawa -	KTChŻ/PAN	45
Metody przygotowania próbek do badań = 26-29.11.96 Międzyszyn	IBPRiS	60
Problemy naukowo-techniczne normalizacji żywności = 4-5.12.96, Warszawa	SITSpóz	130
Konferencja Młodej Kadry Naukowej = 9.12.96, Osieczany		41
II Sesja Analityki Żywności 23.05.97, Warszawa	IBPRiS	80
Książka oraz prasa naukowa w technologii żywności = 13.6.97, Warszawa	SIT Spóz, KTChŻ/PAN	100
Żywność minimalnie przetworzona = 19-20.06.97, Kraków	AR Kraków	90
Stan sanitarny zakładów przemysłu żywnościowego = 23.5.97, Gdańsk	POLFOOD'97	80
Stan i perspektywy rozwoju przemysłu cukierniczego i skrobiowego = 3.9.97, Poznań	Polagra	
Surowce uzupełniające i materiały pomocnicze stosowane w przetwórstwie żywności = 9-10.10.97, Wrocław	AE Wrocław	90
Problemy dostaw i dystrybucji żywności w obszarze rynków hurtowych = 5-7.11.97, Kiekrz	Pol. Poznań	80
Bezpieczeństwo mikrobiologiczne produkcji żywności = 18-19.11.97, Warszawa	IBPRiS	120
Perspektywy polskiego prawa żywnościowego a integracja z Unią Europejską = 11-12.12.97, Warszawa	IŻŻ	100

Współpraca z innymi organizacjami

Szkoły Wyższe i Instytuty

Współpraca PTTŻ, a szczególnie jego Oddziałów ze szkołami wyższymi i instytutami jest bardzo bliska. Większość konferencji i seminariów organizowano w oparciu o ich bazę materialną oraz działalność pracowników naukowych, z których wywodzi się większość członków Zarządów Oddziałów. Dobrym przykładem takiej współpracy było udostępnienie w 1997 r. przez Wydział Technologii Żywności AR w Krakowie

lokalu dla Oddziału Towarzystwa i Redakcji czasopisma „Żywność. Technologia. Jakość”.

W działalności PTTŻ poważną pomoc niosły: Instytut Przemysłu Mięsnego i Tłuszczowego oraz Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego. Na ich terenie odbywała się większość posiedzeń i konferencji organizowanych przez Zarząd Główny oraz Oddział Warszawski PTTŻ. Ponadto IBPR-S wspomaga technicznie i organizacyjnie działalność sekretariatu Towarzystwa.

Komitet Technologii i Chemii Żywności PAN

Współpraca z KTChŻ była szczególnie bliska. Wyrażało to się wspólnym organizowaniem szeregu konferencji naukowych, jak również współudziałem w organizowaniu już tradycyjnych, ogólnopolskich sesji naukowych Komitetu

XXVI Sesja - Osiągnięcia i perspektywy technologii żywności, Osiągnięcia i perspektywy technologii żywności = 12-13.95, Łódź	400
XXVII Sesja - Postępy w technologii, przechowalnictwie i ocenie jakości żywności = 27-28.6.96, Szczecin	414
XXVIII Sesja - Postępy i osiągnięcia w technologii żywności = 9-11.9.97, Gdańsk	455

Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego

- Prezydium Zarządów Głównych PTTŻ i SIT Przemysłu Spożywczego 25.05.95 r. postanowiły podjąć systematyczną współpracę w zakresie upowszechniania nauki. Do ważniejszych wspólnie organizowanych konferencji, należą:
- „Badania a potrzeby produkcji i kontroli żywności”, Warszawa 24.05.1996 r.,
- „Czasopisma i książki naukowe i techniczne w zakresie technologii żywności”, Warszawa 13.06.1997 r.

Komitet Badań Naukowych

Działalność PTTŻ w zakresie upowszechniania postępów nauki i integracji środowiska naukowego w dużej mierze była wspomagana przez KBN który dofinansowywał rocznie 4–5 naukowych konferencji ogólnokrajowych:

Również przekształcenie Kwartalnika „Żywność. Technologia. Jakość” w ogólnopolskie czasopismo naukowe było możliwe dzięki uzyskaniu w 1997 r. dotacji na ten cel.

Inne Instytucje

Towarzystwo w swojej działalności było wspomagane przez:

- Fundację Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA), która dofinansowywała wydanie materiałów z Konferencji z cyklu „Transportu żywności” w 1995 i 1997 r.

- Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, które ufundowało nagrodę rzeczową za wyróżniająca się prezentację pracy naukowej na Konferencji Młodej Kadry Naukowej (Osieczany, 1996), również Minister otoczył honorowym patronatem konferencją nt. „Produkcja a badania i kontrola żywności”.

Współpraca z zagranicą

Jedną z funkcji towarzystw naukowych jest organizowanie i kultywowanie współpracy naukowej z zagranicą. Tą funkcję szczególnie wyraźnie pełnią towarzystwa naukowe w krajach Europy Zachodniej i USA, gdzie są one zaliczane do organizacji. tzw. non professional. PTTŻ współpracowało z następującymi organizacjami zagranicznymi:

- Instytut of Food Technologists (USA), którego PTTŻ jest afiliowanym członkiem. W 1996 r. IFT sponsorował udział w konferencjach naukowych PTTŻ następujących osób: Prof. dr Joy Lin (USA) – VIII Starch Convention, Kraków, oraz Dr Joel Sidel (USA) – Sensory Quality and Consumer Acceptance of Food;
- International Union of Food Science and Technology, które ufundowało stypendia dla 2 młodych pracowników nauki na pokrycie kosztów uczestnictwa w IX Światowym Kongresie Nauki i Technologii Żywności w Budapeszcie (1995);
- Stypendium Rządu Austriackiego na udział 2 pracowników nauki w Sympozjum Euro Food Chem VIII w Wiedniu 1995 r.

Działalność wydawnicza

Jednym z zadań Towarzystwa jest utrwalanie i upowszechnianie w postaci zwartych druków materiałów prezentowanych na konferencjach naukowych, jak również bieżące przekazywanie bieżących informacji o postępie wiedzy.

Czasopisma

Dla lepszej więzi członków z Towarzystwem już przy jego powołaniu postanowiono wydawać kwartalny biuletynu informującego o bieżących i przyszłych pracach Towarzystwa. Wydawany w formie powielaczowej co kwartał w nakładzie 600 egz. Biuletyn **Technolog Żywności**, został od 1997 włączony jako dział do kwartalnika „Żywność.Technologia.Jakość”. W latach 1994-1996 wydano 12 zeszytów o objętości łącznej 96 str.

Nie mniej nasze środowisko odczuwało potrzebę pisma naukowego o charakterze ogólnokrajowym, w którym byłyby publikowane prace monograficzne oraz badawcze. Pismo to z czasem winno zastąpić wydawane na ogół nieregularnie periodyki naukowe szkół wyższych i instytutów. Ich wydawanie podjęto w latach 50., głównie dla uzyskania drogą wymiany zachodniej literatury. Podjęto od 1997 wydawanie ogólnokrajowego czasopisma naukowego, kwartalnika „**Żywność.Technologia.Jakość**” w oparciu o wydawany pod tym tytułem kwartalnik Oddziału Małopolskiego (1994 r. – 1 zeszyt, 51 str.; 1995 r. – 4 zeszyty, 242 str.; 1996 r. – 4 zeszyty, 497 str.). W skład rady pro-

gramowej weszli przedstawiciele wszystkich środowisk w kraju. W 1997 r. wydano 4 zeszyty, 420 str., a nakład wynosi 800 egz. Czasopismo to otrzymują, w ramach składki, wszyscy członkowie Towarzystwa. Zostało ono dobrze przyjęte w środowisku, a dalsze jego losy zależą od autorów nadsyłanych prac i dobrej selekcji teki redakcyjnej. W tym miejscu należy podkreślić cenne inicjatywy wydawnicze Oddziałów Towarzystwa. Oddział Małopolski podjął się redagowania i wydawania wyżej wspomnianego kwartalnika naukowego.

Ponadto PTTŻ sponsoruje wydawanie przez Oddział Nauki o Żywności IRZiBŻ PAN kwartalnika „**Polish Journal of Food and Nutrition Sciences**”, który od nr 4/96 otrzymują wszyscy członkowie PTTŻ.

Druki zwarte

Opracowywanie i wydawanie w postaci drukowanej materiałów z konferencji jest tradycyjną i przyjętą zwyczajowo formą, która dzięki znacznym postępom techniki edytorskiej rozwija się dobrze. W latach 1995–1997 wydano następujące materiały z konferencji:

- Surowce uzupełniające i materiały pomocnicze stosowane w przetwórstwie żywności - Oddział Wrocławski, 1994, s. 145;
- Prawo a podniesienie jakości żywności w krajach Europy środkowej i wschodniej Oddział Warszawski 1994, s. 199;
- Technologiczne elementy strategii rynku żywnościowego – Oddział Warszawski, Warszawa 1995, s. 127;
- Żywność gwarantowanej jakości – Zeszyt 2/95 biuletyn „Żywność.Technologia.Jakość”, Oddział Małopolski 1995, s. 114;
- Transport żywności na średnie i dalekie odległości – Wydawnictwo PTTŻ, Warszawa 1996, s. 181;
- Sensory Quality and Consumer Acceptance of Food (Jakość sensoryczna a akceptacja konsumencka żywności) ZG PTTŻ, Warszawa 1996, s. 153;
- VII Międzynarodowa Konferencja Skrobiowa, Kraków 1996, s. 282 (Tekst oryg. angielskie „Żywność.Technologia.Jakość” nr 2/96, s. 203);
- Transport żywności – Problemy logistyczne, technologiczne i techniczne. Poznań 1996, s. 127;
- Żywność minimalnie przetworzona, Oddział Małopolski, Kraków 1997, s. 216;
- Transport żywności – Problemy dostaw i dystrybucji żywności w obszarze rynków hurtowych, Warszawa 1997, s. 198.

Znaczącą działalność wydawniczą prowadzi również Oddział Wielkopolski, który wydaje w formie książkowej opracowania monograficzne pt.: Stan aktualny i perspektywy rozwoju wybranych dziedzin przetwórstwa żywności, które są wydawane w ramach cyklu seminariów naukowych „Związki Nauki z Praktyką” (Polagra). W latach 1995–1997 wydano:

- Tom 1 – Przemysł drobiarski, koncentratów spożywczych, mleczarski, owocowo-warzywny, piekarski i piwowarski, Poznań 1994, s. 313;
- Tom 2 – Przemysły mięsny, spirytusowy, winiarski, opakowań do żywności oraz prawo żywnościowe, Poznań 1995, s. 337;
- Tom 3 – Zioła i przyprawy ziołowe. Poznań, 1996, s. 82;
- Tom 4 – Produkcja żywności przyjazna dla środowiska. Poznań, 1996, s. 207;
- Tom 5 – Wpływ cywilizacji na środowisko. Postęp w ocenie jakości żywności – Przemysł cukierniczy i skrobiowy, Poznań 1997, s. 131.

Ponadto oddział wydaje broszury popularna-naukowe, omawiające aktualne problemy nauki o żywności w latach 1995 - 1997 wydano:

- Zeszyt 14 – M. Nogala-Kałucka, M. Gogolewski: Związki witaminowo-E aktywne i ich znaczenie, Poznań 1995, s. 41;
- Zeszyt 15 – K. Trojanowska: Mikroorganizmy w żywności. Sojusznicy czy wrogowie?, Poznań 1995, s. 120;
- Zeszyt 16 – Pod red. M. Jankiewicza: Zastosowanie kwasu mlekowego i jego pochodnych, Poznań 1995;
- Zeszyt 17 – E. Wąsowicz: Produkty utlenienia cholesterolu wykrywane w żywności i ich biologiczne znaczenie, Poznań 1997, s. 58.

Istotną trudność w upowszechnianiu wydawnictw PTTŻ, której dotychczas nie udało się przełamać, a która występuje w całej sferze dystrybucji czasopism i książki naukowej to brak organizacji zajmującej się profesjonalnie tą działalnością.

Inne wydawnictwa

Poza wydawnictwami ukazującymi się systematycznie wydano:

- Wykaz nadanych stopni naukowych w zakresie technologii żywności we Wrocławiu w latach 1973–1995. Oddział PTTŻ Wrocław 1995, s. 26;
- Wykaz zatwierdzonych stopni naukowych nadanych na Wydziale Technologii Żywności w latach 1965–1996, Poznań 1997, s. 97;
- Bibliografia publikacji z zakresu żywności pochodzenia zwierzęcego (bez mleka i jego przetworów) za rok 1995, Sekcja Mięсна, Kraków 1996, s. 42. ☒

KOMUNIKAT

Konferencja naukowa: „Ograniczenie stosowania dodatków do żywności – za i przeciw” Sielinko, 19-20 października 1998

Konferencja jest organizowana przez Katedrę Biotechnologii i Mikrobiologii Żywności AR im. A. Cieszkowskiego w Poznaniu, Polskie Towarzystwo Technologów Żywności Oddział Wielkopolski, Ośrodek Doradztwa Rolniczego Sielinko.

Konferencji przewodniczy prof. dr hab. Włodzimierz Grajek

Wszelkich informacji związanych z Konferencją udziela: mgr inż. Anna Sip, sekretarz Konferencji, Akademia Rolnicza, Katedra Biotechnologii i Mikrobiologii Żywności

ul. Mazowiecka 48, 60-623 Poznań

tel.: (0-61) 848-73-54, 848-73-13; fax: (061) 848-71-46; e-mail: aniasip@owl.au.poznan.pl